

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Ljubljana, 5.6.2009

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 48/92, 15/94, 19/94, 44/94, 123/04 in 90/05) ter 114. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št 35/02, 60/04, 64/07 in 92/07-uradno prečiščeno besedilo) vlagamo podpisani poslanci:

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNI SAMOUPRAVI

ki vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije. Predlagamo, da državni zbor na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije obravnava predlog zakona po skrajšanem postopku, ker gre za manj zahtevno dopolnitev zakona.

Na sejah Državnega zbora RS in na sejah matičnega delovnega telesa bo sodeloval podpisani poslanec dr. Luka Juri.

SD	Luka Juri
ZARES	Vili Trofenik
DeSUS	Vili Rezman
LDS	mag. Borut Sajovic

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi – skrajšani postopek

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje zakona

Sprememba Zakona o lokalni samoupravi poenostavlja postopek odstopa občinskega svetnika, župana ali podžupana ter ureja problematiko predstavnikov romske skupnosti v občinskem svetu.

Trenutno veljavna ureditev v drugem odstavku 37. a člena določa, da mora občinski svet potrditi odstop občinskega svetnika, župana in podžupana z ugotovitvenim sklepom, katerega zaradi njegove narave ni mogoče zavrniti, oziroma je zavrnitev nezakonita. Po drugi strani občinski svetniki odločajo po svoji vesti, kar v tem primeru dopušča možnost, da pride do formalnega zapleta, v kolikor se občinski svetniki odločijo za, sicer nezakonito, zavrnitev ugotovitvenega sklepa. Takšno nezakonito odločanje lahko povzroči nepopravljivo škodo, saj do morebitnega odločanja po sodni poti občinskemu svetniku onemogoča prenehanje mandata in potemtakem onemogoča tudi nadomestne volitve oz. imenovanje kandidata, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član občinskega sveta, ki mu je prenehal mandat, tako, kot določata 29. in 30. člen Zakona o lokalnih volitvah. Čeprav je to malo verjetno se je v praksi pokazalo, da to je mogoče, o čemer pričata primera dveh občinskih svetnikov v Mestni občini Koper. Ne glede na že skoraj leto dni staro odstopno izjavo še vedno nista bila razrešena, na njuno mesto pa ne moreta nastopiti nadomestna občinska svetnika. Prišlo je do položaja, kjer so svetniške skupine, katerih svetniki so odstopili, prikrajšane do nadomestnega svetnika in s tem do primerne števila občinskih svetnikov glede na volilni rezultat.

Svetnik, kateremu občinski svet ni potrdil odstopa, je medtem na nadomestnih volitvah celo postal občinski svetnik v Občini Izola in je trenutno, čeprav ne po svoji volji, nezakonito član dveh občinskih svetov hkrati.

Pri tem gre za grobo kršitev volilne zakonodaje in volilne pravice s strani večine v občinskem svetu, ki razrešitve in potrditve nadomestnega občinskega svetnika ne dovoljuje.

Zakon o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 76/08)(v nadaljevanju: ZLS) določa v petem odstavku 39. člena, da imajo Romi na območjih, kjer živi avtohtono poseljena romska skupnost, v občinskem svetu najmanj po enega predstavnika. V 101.a členu pa so nadalje naštetje občine, ki morajo zagotoviti pravico v občini naseljene romske skupnosti do enega predstavnika v občinskem svetu do rednih lokalnih volitev v letu 2002.

Ustavno sodišče RS je ob obravnavi pobude za oceno ustavnosti 14. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 51/02) (101.a člen), ki ga je vložil Občinski svet Občine Grosuplje, z odločbo št. U-I-315/02 z dne 3.10.2002 (Uradni list RS, št. 105/02) ugotovilo, da določba ni v neskladju z Ustavo.

Ustavno sodišče je ugotovilo, za ZLS ne krši načela enakosti pred zakonom. Ustava zavezuje zakonodajalca, da uredi posebne pravice romske skupnosti z zakonom. Gre za kolektivne pravice romske skupnosti. Nadalje je Ustavno sodišče RS v odločbi št. U-I-345/02-9 z dne 14.12.2002 ugotovilo neskladnost statuten nekaterih občin z ZLS, ker ne določajo, da so člani občinskih svetov tudi predstavniki romske skupnosti. Ustavno sodišče je določilo odpravo nezakonitosti v roku 45 dni od prve seje novoizvoljenih občinskih svetov (v letu 2002). Vse občine, razen Občine Grosuplje, so zakonsko določbo, oziroma odločbo Ustavnega sodišča realizirale.

Občinski svet Občine Grosuplje je izrazil svoje nestrinjanje z zakonsko določeno »avtohtonostjo« poselitve Romov v Grosupljem, ker zakon ni določal kriterijev avtohtone poselitve romske skupnosti v občini, zato je menil, da je zahteva po predstavniku romske skupnosti v njihovem občinskem svetu, neupravičena. Zato je bil v letu 2007 dopolnjen Zakon o lokalni samoupravi. Ta je v 15. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 60/07) (šesti odstavek 39. člena) določil, da vlada z uredbo določi kriterije in merila, na podlagi katerih se opredeli avtohtonost naseljene romske skupnosti. Zakon ni določil roka za sprejetje uredbe, določil pa je, da morajo občine, na območju katerih bo v skladu z njo opredeljena avtohtonost poselitve romske skupnosti, zagotoviti njeno predstavnitvo v občinskem svetu do prvih naslednjih rednih volitev v občinski svet po uveljavitvi uredbe (prehodna določba 28. člena novele ZLS-N).

Z navedeno spremembo Zakona o lokalni samoupravi se je ustavnopravno sporno urejanje problematike romskega predstavnitva v občinskih svetih razširilo na raven zakona. Da gre za grobo kršitev kolektivnih pravic romske skupnosti do posebne politične participacije v občinskem svetu, je v svojih letnih poročilih, občino opozarjal tudi Varuh človekovih pravic Republike Slovenije ter v zadnjem poročilu posebej podaril dvome v ustavnost ureditve petega odstavka 39. člena ZLS in napovedal zahtevo za ustavnosodno presojo.

Vendar Občinski svet Občine Grosuplje do danes ni spremenil statuta občine in zastopanje romske skupnosti v občinskem svetu ostaja nerešeno.

2. Cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona

Predlagana novela Zakona o lokalni samoupravi spreminja in poenostavlja postopek odstopa občinskih svetnikov, župana ali podžupana. S tem se postopek skrajša, občinski svet pa lahko v najkrajšem možnem času deluje polnoštevilčno.

Vlada in državni organi so izčrpali vse možnosti za doseg prostovoljne izvršitve odločbe ustavnega sodišča. Dvomi Varuha človekovih pravic glede ustavnosti veljavne ureditve v Zakonu o lokalni samoupravi, ki se nanaša na določitev kriterijev »avtohtonosti« in posledičnega »preverjanja« predstavnitva romske skupnosti v vseh občinah, navedenih v 101. a členu ZLS, so utemeljeni. To bi namreč lahko pripeljalo do kršenja pridobljenih pravic romske skupnosti v Sloveniji. Zato je edina možnost v zakonski ureditvi, na podlagi katere bodo romski skupnosti v Sloveniji varovane

pridobljene pravice, hkrati pa bo zagotovljeno njeno predstavništvo v občinskem svetu Občine Grosuplje.

3. Ocena finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predlog zakona nima vpliva na državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. Druge posledice sprejema predloga zakona

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

5. Predlog postopka

Predlagatelj predlaga Državnemu zboru, da predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi obravnava po skrajšanem postopku, ker predlog zakona uvaja manj zahtevne spremembe in dopolnitve. (v skladu s 1. odstavkom 142. člena Poslovnika Državnega zbora, uradno prečiščeno besedilo PoDZ-1-UPB1)

6. Primerjalno pravni pregled

Predlog zakona ni povezan s pravnim redom EU.

Ustava Republike Slovenije v svojem 65. členu opredeljuje položaj in posebne pravice romske skupnosti v Sloveniji s čimer je povezana tudi sprememba Zakona o lokalni samoupravi; gre le za zagotovitev realizacije odločitve US oz. že veljavne zakonske določbe in ne za njeno spreminjanje v sistemskem smislu ureditev predstavništva romske skupnosti v občinskih organih.

V državah članicah Evropske unije ni primerljive pravne ureditve, kajti že sama ureditev lokalne samouprave se od države do države razlikuje. Postopek odstopa občinskega svetnika, župana ali podžupana pa je tehnična rešitev vezana na sistem lokalne samouprave v Republiki Sloveniji.

6.1 Avstrija

Organizacijsko strukturo posamezne občine sestavljajo:

Občinski svet (*Gemeinderat*), ki je temeljni in najvišji organ odločanja o najpomembnejših zadevah iz pristojnosti občine. Občinski svet volijo državljani, ki imajo v občini stalno prebivališče. Število članov občinskega sveta je odvisno od števila prebivalcev v občini. Volitve občinskega sveta razpiše deželna vlada. Mandat izvoljenih članov občinskega sveta je šest let (izjema je dežela Štajerska, kjer traja mandat pet let). Občinskemu svetu predseduje župan. Občinski svetniki izvolijo občinsko predstojništvo.

Občinsko predstojništvo (*Gemeindevorstand*) je specifičen izvršilni organ, ki ga imenuje občinski svet. Sestava občinskega predstojništva je odvisna od politične moči posamezne stranke v občinskem svetu. Na čelu je župan.

Župan (*Bürgermeister*) je v večini dežel izvoljen na neposrednih volitvah, v nekaterih deželah (npr. Spodnjeavstrijska, Štajerska in Dunaj) pa ga voli občinski svet. Vodi občinski svet in občinsko predstojništvo. Izvršuje odločitve teh organov, odgovoren pa je tudi za izvajanje z države in dežele prenesenih nalog.

Je član občinskega sveta in občinskega predstojništva ter predseduje srečanjem občinskega sveta in mestnega občinskega predstojništva. Upravne in strokovne naloge iz občinske pristojnosti upravlja občinski urad (občinska uprava) – v mestih z lastnim statutom se ta organ imenuje magistrat (povzeto po: Teritorialne členitve v državah članicah Evropske unije).

Odstop

Odstop članov občinskih organov prikazujemo na primeru Zgornjeavstrijske. Podatki so povzeti po Zgornjeavstrijskem občinskem redu (Oö. Gemeindeordnung 1990 ali Oö. GemO 1990). Iz predpisa je razvidno, da lahko župana po občinah izvolijo na različen način: ali neposredno ali pa ga izvoli občinski svet.

Eden izmed načinov prenehanja mandata člana **občinskega sveta** je tudi odpoved mandatu (*Mandatverzicht*). V občinskem redu je določeno, da se lahko član (in nadomestni član) sveta mandatu odpove. Odpoved se poda pisno in mora biti lastnoročno podpisana. Učinkuje z dospeljem na občinski urad (*Gemeindeamt*), če odpoved ne vsebuje kasnejšega datuma. Odpovedi priloženi pogoji so brez pravnega učinka. Po prejemu odpovedi s strani občinskega urada, se odpovedi ne da več preklicati (čl. 22. Oö. GemO).

Občinsko predstojništvo ali predsedstvo sestavljajo župan, največ trije podžupani in nadaljnji člani predstojništva, ki se izvolijo izmed članov sveta. V določenih primerih je lahko neposredno izvoljeni župan le svetovalni član. Tudi član predstojništva se lahko mandatu odpove - velja popolnoma enaka ureditev, kot je opisana zgoraj za člana občinskega sveta (gl. drugi odstavek 30. člena Oö. GemO).

Navedeni predpis nima posebne določbe za odstop župana, bi se pa v povezavi z drugimi členi (npr. člen 32) dalo razumeti, da velja vse, kar velja za odstop člana občinskega predstojništva.

6.2 Finska

Člani občinskega sveta in njihovi namestniki so izvoljeni na neposrednih, tajnih volitvah po proporcionalnem sistemu. Njihov mandat traja štiri leta. Število svetnikov je odvisno od števila prebivalcev v lokalni skupnosti - šteje lahko do 85 svetnikov. Občina ima tudi občinskega direktorja ali župana, ki vodi občinsko upravo, finančne zadeve in drugo. Direktorja občine oziroma župana in njegove namestnike izvoli občinski svet. Direktor

občine je lahko izvoljen za določeno ali nedoločeno obdobje, župan pa za mandatno obdobje, ki je enako mandatnemu obdobju občinskega sveta. Funkcijo opravljata, dokler ni izvoljen drug kandidat. Položaj funkcionarja (*elected official*) ima le župan.

V 38. členu Zakona o lokalni samoupravi je določba o možnosti zavrnitve funkcije in o **odstopu** s funkcije. Osebe, ki so dopolnile 60 let ali osebe, ki v istem organu opravljajo voljeno funkcijo že štiri leta ali voljeno funkcijo opravljajo osem let skupaj, imajo pravico, da opravljanje funkcije zavrnejo. Voljeno funkcijo lahko zavrnejo tudi zaradi nekaterih drugih upravičenih razlogov. Če gre za svetnika ali njegovega namestnika, o tem odloča občinski svet.

Enako velja v primeru **odstopa**; zakon določa, da se iz sprejemljivih (upravičenih) razlogov lahko odstopi. Organ, kateremu izvoljeni pripada, odloči, če bo odstop sprejel. V primeru odstopa občinskega svetnika ali namestnika odloča o tem občinski svet.

V nadaljevanju (39. člen) zakon določa trajanje funkcije. Voljeni funkcionarji opravljajo funkcijo za obdobje, za katerega so bili izvoljeni in dokler ni izvoljena druga oseba. Če gre za prenehanje opravljanja funkcije sredi mandata, se imenuje novega člana, ki opravlja funkcijo za preostanek mandatnega obdobja. Zakon tudi določa, da izvoljeni ostane na položaju, dokler ne pride do končne odločitve, v primeru da ni bil sprejet njegov odstop, v primeru da se je pritožil itn. (The Finnish Local Government Act, spletno mesto).

6.3 Francija

V Francoski republiki je organ oblasti na lokalnem nivoju občinski svet (*conseil municipal*). Predseduje mu župan (*maire*), ki ga člani občinskega sveta volijo iz svoje sredine. Organizacijo organov lokalne oblasti ureja Splošni zakonik o teritorialnih skupnostih (*Code général des collectivités territoriales*, v nadaljevanju: CGCT), ki med drugim določa tudi ureditev postopka odstopa člana organa oblasti na prvi stopnji (župana, podžupana ali člana občinskega sveta).

Splošno o organih oblasti na lokalnem nivoju

CGCT določa, da je število članov občinskega sveta odvisno od števila prebivalcev v lokalni skupnosti (člen L2121-2). Postopek volitev v občinski svet ureja volilni zakonik (*Code électoral*) v členih L. 1 do L. 118-3, L. 225 do L. 270 in L. 273 in med drugim določa, da je volilni sistem volitev članov občinskega sveta odvisen od števila prebivalcev občine. V občinah z manj kot 3.500 prebivalci gre za večinski volilni sistem v dveh krogih, v občinah s 3.500 ali več prebivalci pa za proporcionalni volilni sistem v dveh krogih. Mandat članov občinskega sveta traja šest let, po poteku mandata lahko ponovno kandidirajo.

Člani občinskega sveta med sabo izberejo župana (mandat traja šest let, tako kot mandat občinskega sveta) ter enega ali več podžupanov (člen L2122 CGCT).¹

¹ CGCT v členu L2122-2 določa, da število podžupanov določi občinski svet. Njihovo število pa ne sme presegati 30 odstotkov vseh članov občinskega sveta. V lokalnih skupnostih z 80.000 ali več prebivalci je lahko to število preseženo, če so izvoljeni dodatni podžupani, ki so pristojni za posamezne občinske četrti (*quartier*). Število takšnih podžupanov pa ne sme presegati 10 odstotkov števila članov občinskega sveta (člen L2122-2-1).

Posebna ureditev na lokalnem nivoju velja za tri največja francoska mesta Pariz, Marseille in Lyon, za katera obstaja poseben zakon (t.im. *Loi PML*). Ta med drugim določa, da so ta mesta razdeljena na več volilnih sektorjev, v katerem izvolijo predstavnike v občinski svet po proporcionalnem volilnem sistemu - enako kot v občinah s 3.500 ali več prebivalci. Tako ima svet v Parizu 163 članov, izvoljenih v 20 sektorjih, občinski svet v Lyonu 73 članov, izvoljenih v 9 sektorjih ter občinski svet v Marseillu 101 člana, izvoljenega v 8 sektorjih (*Les collectivites territoriales a statut particulier*).

Odstop župana oz. podžupana

Kot določa člen L. 2122-15 CGCT, župan (oz. tudi podžupan) svojo odpoved poda prefektu,² Prefekt (fr.: *préfet*) je glavni uradnik in predstavnik nacionalne vlade na nivoju prefekture (administracija, podrejena francoskemu ministru za notranje zadeve) in izvaja pooblastila, ki so ustavno pripisana francoski vladi (spletna enciklopedija Wikipédia). t.j. predstavniku izvršilne oblasti v departmaju. Kot datum odpovedi šteje dan, ko je napoved poslal oz. dan, ko je prefekta o njej obvestil na kak drug način. Šteje tudi ustno obvestilo. Odpoved postane dokončna, ko jo prefekt sprejme, kar je lahko maksimalno mesec dni po prejemu obvestila o odstopu.

² Prefekt (fr.: *préfet*) je glavni uradnik in predstavnik nacionalne vlade na nivoju prefekture (administracija, podrejena francoskemu ministru za notranje zadeve) in izvaja pooblastila, ki so ustavno pripisana francoski vladi (spletna enciklopedija Wikipédia).

Županov prostovoljni odstop (*démission volontaire*) predstavlja oviro pri izvajanju funkcij, ki bi jih sicer na svojem mestu opravljal. V praksi praviloma zato velja princip, da župan oz. podžupan tudi po odpovedi opravlja svoje funkcije vse do imenovanja oziroma do izvolitve novega župana. Predvsem zato, ker je postopek izvolitve novega župana lahko dokaj zamuden (*La suppleance du maire*).

Vendar pa lahko župan svoje funkcije preneha opravljati že z dnem, ko postane dokončna njegova odpoved (ko prefekt sprejme njegov odstop). V takem primeru lahko od tega trenutka župana nadomešča podžupan. Če je podžupanov več, ga nadomešča tisti, ki je po lestvici pooblastil najvišje (člen L2122-17 CGCT).

Če funkcija podžupana ni zasedena oz. na njo ni nihče postavljen, župana nadomešča član občinskega sveta (*conseiller municipal*), ki ga za to določi občinski svet. Na tem

mestu lahko omenimo, da župana ne more nadomeščati tisti član občinskega sveta, ki nima francoskega državljanstva; prav tako tak član občinskega sveta ne more biti izvoljen za župana (člen LO2122-4-1 CGCT). Nadomeščajoči izvaja županske funkcije in je med drugim zadolžen za sklic občinskega sveta, na katerem izvolijo novega župana (člen L.2122-15 CGCT).

1.1.

Odstop člana občinskega sveta

Član občinskega sveta o svojem odstopu obvesti župana, ki mora o tem odstopu nemudoma obvestiti prefekta. Odpoved postane dokončna že z dnem prejema obvestila, razen če je član mestnega sveta v odstopni izjavi navedel drug, t.j. kasnejši datum (člen L2121-4 CGCT).

Kot odstop se obravnava tudi primer okoliščin, ko član občinskega sveta brez upravičenega razloga ne opravlja funkcij, ki so mu dane z zakonom. Takšne okoliščine ugotavljajo upravna sodišča (*tribunaux administratifs*), ki so pristojna, da rešujejo spore med uporabniki in organi oblasti kakor tudi spore v zvezi z delovnimi razmerji javnih uslužbencev. Član občinskega sveta, ki je odpoved podal na takšen način, ne mora biti ponovno izvoljen pred potekom enega leta (člen L2121-5 CGCT; člena L211 in L212 Zakona o upravnem sodstvu - Code de justice administrative).

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/2007 - uradno prečiščeno besedilo in 76/08) se spremeni petnajsti odstavek 15.b člena tako, da se glasi:

»Če občinski svet pritožbi kandidata ali predstavnika kandidature za župana oziroma kandidata, predstavnika kandidature oziroma predstavnika liste kandidatov za člane občinskega sveta ne ugodí, lahko pritožnik vloží tožbo na upravno sodišče, ki o njej meritorno odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.«

2. člen

V napovednem stavku prvega odstavka 37. a člena za besedo »podžupanu« doda besedilo »kot članu občinskega sveta«.

Črta se zadnjo alinejo prvega odstavka 37.a člena tega zakona.

Doda se novi tretji odstavek ki se glasi:

Če član občinskega sveta, župan ali podžupan odstopi, mu po zakonu preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo županu. Župan mora občinski svet in občinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu v roku osmih dni od prejema odstopne izjave.«

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Če župan v roku iz prejšnjega odstavka ne obvesti občinskega sveta in občinske volilne komisije, lahko občinski funkcionar, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od poteka roka zgoraj določenega roka vloži tožbo na upravno sodišče, ki o njej meritorno odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh. Enako sodno varstvo lahko uveljavlja tudi kandidat za člana občinskega sveta, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član občinskega sveta, ki mu je mandat prenehal, oziroma predstavnik liste kandidatov za člane občinskega sveta, s katere bi bil ta kandidat izvoljen.«

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek se za besedami »člana občinskega sveta« vejica nadomesti z besedo »ali« ter črta besede »ali imenovanje podžupana«.

Dosedanji četrti in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

3. člen

Šesti odstavek 39. člena se črta.

4. člen

V 101.a členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Če občina iz prejšnjega odstavka ne zagotovi romski skupnosti pravice do enega predstavnika v občinskem svetu do vsakokratnega razpisa rednih lokalnih volitev, izvede te volitve Državna volilna komisija na podlagi zakona.«

5. člen

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-N (Uradni list RS, št. 60/07) se črta 28. člen.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

6. člen

Šteje se, da je članu občinskega sveta ali županu, ki je do uveljavitve tega zakona podal pisno odstopno izjavo, s katero je bil občinski svet seznanjen, mandat prenehal z dnem uveljavitve tega zakona in se začne postopek za nadomestitev člana občinskega sveta ali postopek za izvolitev novega župana.

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu:

V zadnjem odstavki 15. b člena se z spremembo zagotavlja sodno varstvo tako, da sodišče odloči namesto občinskega sveta in tako zagotovi delovanje tega organa v njegovem polnem številu.

K 2. členu:

V napovednem stavku prvega odstavka 37. a člena ter v drugem in tretjem odstavku so taksativno naštetih občinski funkcionarji. Vendar pa navajanje podžupana ni skladno z vsebino celotnega člena, ki govori o prenehanju mandata. Torej gre za prenehanje na volitvah dobljenega mandata. Podžupan pa je občinski funkcionar, ki ga izmed izvoljenih članov občinskega sveta imenuje in razrešuje župan (33. a člen). Podžupanu torej v skladu s 37. a členom mandat lahko preneha le kot članu občinskega sveta. Zaradi jasnosti je torej treba v napovednem stavku dodati pojasnilo. V dosedanem tretjem odstavku, ki s to spremembo postaja četrti odstavek in določa, kdaj se začne postopki za nadomestitev oziroma izvolitev občinskega funkcionarja, ki mu je prenehal mandat, pa črtati imenovanje podžupana.

Predlagatelj želi s spremembo člena bolje opredeliti postopek odstopa občinskega svetnika tako, da ugotovitveni sklep s strani občinskega sveta ni več potreben, mandat pa preneha že ob seznanitvi župana, slednji pa je dolžan o tem obvestiti tako občinski svet, kot občinsko volilno komisijo.

Z dopolnitvijo člena v delu, ki opredeljuje sodno varstvo, se zagotavlja varstvo tudi v primeru, da župan občinskega sveta ali občinske volilne komisije ne obvesti, kar lahko onemogoči nadaljnje postopke potrditve mandata nadomestnemu svetniku, oziroma postopke nadomestnih volitev župana.

K 3. členu

Šesti odstavek 39. člena, ki vsebuje napotilo vladi, da z uredbo določi kriterije in merila, na podlagi katerih se opredeli avtohtonost naseljene romske skupnosti, ki je pogoj za določitev predstavnika Romov v občinskem svetu, je treba črtati. Določba je v nasprotju z ustavnim načelom, da naj se z nobenim predpisom raven pridobljenih pravic ne načene ali omejuje oziroma, da se ne znižuje obsega varstva, ki je uveljavljen in v tem primeru že bil določen s spremembo zakona o lokalni samoupravi iz leta 2002 in ga je potrdila tudi odločba ustavnega sodišča iz istega leta. Če bi namreč kriteriji in merila iz vladne uredbe, ki bi jih po njeni uveljavitvi morali upoštevati vsi občinski sveti v skladu z določbo 28. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-N (Uradni list RS, št. 60/07) povzročili, da v posamezni občini iz 101. a člena, v kateri je romski skupnosti zagotovljeno predstavnštvo v občinskem svetu, tega predstavnštva ne bi bilo, bi se pravice romski etnični skupnosti v nasprotju z ustavnimi načeli zmanjšale. Člen je povezan s 5. členom, s katerim je črtana določba 28. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-N (Uradni list RS, št. 60/07).

K 4. členu

V 101.a členu so našteje občine, ki so morale zagotoviti pravico v občini naseljene romske skupnosti do enega predstavnika v občinskem svetu do rednih lokalnih volitev v letu 2002. Naštete občine so na podlagi te določbe ali tudi odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-345/02-9 z dne 14.12.2002, s katero je ugotovilo neskladnost statuten nekaterih občin z ZLS, ker ne določajo, da so člani občinskih svetov tudi predstavniki romske skupnosti. Ustavno sodišče je določilo odpravo nezakonnosti v roku 45 dni od prve seje novoizvoljenih občinskih svetov (v letu 2002). Vse občine, razen Občine Grosuplje, so zakonsko določbo, oziroma odločbo Ustavnega sodišča realizirale. Tega ta občina ni realizirala vse do sedaj, kljub kontinuiranim pozivom državnih organov in javnosti. Zato je treba z dopolnitvijo tega člena zagotoviti, da bo romska skupnost v Grosupljem zastopana v občinskem svetu občine Grosuplje vsaj po naslednjih rednih lokalnih volitvah, ki bodo leta 2010.

K 5. členu

Člen je povezan s 3. členom. Črtana določba pomeni uveljavitev uredbe vlade, ki pa je s predlaganim 3. členom črtana, torej je zakon ne določa.

K 6. členu

S predlagano prehodno določbo se rešuje nevzdržna situacija, ko občinski svet ni odločil o prenehanju mandata članu občinskega sveta ali županu, oziroma »ni sprejel ugotovitvenega sklepa«. Mandat mu torej formalno ni prenehal, funkcionar zaradi svoje odločitve ne opravlja več svoje funkcije, občinski svet pa je nepopoln, hkrati pa je kršena pravica kandidatu za člana občinskega sveta, ki bi dobil mandat, če bi mandat prejšnjemu prenehal.

K 7. členu:

Za uveljavitev zakona je določen splošni petnajstdnevni rok od objave do začetka veljavnosti.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

15. b člen (ZLS - UPB2)

Volitve v občinski svet in volitve župana nove občine se izvedejo ob prvih rednih lokalnih volitvah po njeni ustanovitvi.

Občinsko volilno komisijo nove občine imenuje občinski svet oziroma občinski sveti občin, na območju katerih je bila nova občina ustanovljena.

Občinsko volilno komisijo je treba imenovati najkasneje do objave razpisa rednih lokalnih volitev v občinske svete, sicer jo imenuje republiška volilna komisija.

Nova občina se konstituira in začne opravljati svoje naloge s prvim dnev proračunskega leta, ki sledi letu, v katerem so bile opravljene volitve.

Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov sveta.

Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan, prvo sejo občinskega sveta nove občine pa predsednik občinske volilne komisije. Prvo sejo vodi najstarejši član občinskega sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi občinski svet.

Občinski svet na prvi seji najprej imenuje komisijo za potrditev mandatov članov občinskega sveta in ugotovitev izvolitve župana.

Komisiji iz prejšnjega odstavka se predloži poročilo občinske volilne komisije o izidu volitev, potrdila o izvolitvi članov občinskega sveta in župana ter morebitne pritožbe kandidatov ali predstavnikov kandidatur oziroma list kandidatov.

Občinski svet odloči o potrditvi mandatov članov občinskega sveta na podlagi poročila komisije o pregledu potrdil o izvolitvi ter o vsebini in upravičenosti morebitnih pritožb.

Občinski svet skupaj odloči o potrditvi mandatov, ki niso sporni, o vsakem spornem mandatu pa odloči posebej.

Član občinskega sveta, katerega mandat je sporen, ne sme glasovati o potrditvi svojega mandata.

Šteje se, da je občinski svet z odločitvijo o spornem mandatu odločil o pritožbi kandidata ali predstavnika kandidature oziroma liste kandidatov.

Občinski svet odloči o morebitnih pritožbah kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana na podlagi potrdila občinske volilne komisije o izvolitvi župana.

Če občinski svet pritožbi kandidata ali predstavnika kandidature za župana oziroma kandidata, predstavnika kandidature oziroma predstavnika liste kandidatov za člane občinskega sveta ne ugotovi, lahko pritožnik uveljavlja sodno varstvo.

37. a člen (ZLS - UPB2)

Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,

- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana, (Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-39/95 – Uradni list RS, št. 68/98.)
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski, oziroma državni upravi, ki na podlagi določb 37.b člena tega zakona ni združljiva, oziroma ni združljivo s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,
- če odstopi.

Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata iz prejšnjega odstavka. Zoper ugotovitev občinskega sveta lahko član občinskega sveta, župan in podžupan, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od prejema sklepa vložijo tožbo na upravno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.

Postopki za nadomestitev člana občinskega sveta, izvolitev novega župana ali imenovanje podžupana se lahko začnejo po preteku roka za vložitev tožbe, če tožba ni bila vložena, po preteku roka za vložitev pritožbe zoper odločitev upravnega sodišča, če pritožba ni bila vložena, oziroma po pravnomočni odločitvi sodišča.

Če je župan imenovan:

- na funkcijo v organu državne uprave, ki izvaja nadzorstvo nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave,
- za načelnika upravne enote, ali vodjo notranje organizacijske enote v upravni enoti, na katere območju je občina,
- na položaj ali drugo uradniško delovno mesto v državni upravi, na katerem se izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave, mu po zakonu preneha mandat župana z dnem imenovanja. O imenovanju mora župan takoj obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo.

Če župan opravlja funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, mu po zakonu preneha mandat župana, če ne odstopi s funkcije ali ne preneha z delovnim razmerjem. O svoji odločitvi, ali bo opravljal funkcijo župana, ali še naprej funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, je župan dolžan pisno obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo najkasneje v sedmih dneh po prejemu poročila o izidu volitev v občini.

39. člen (ZLS - UPB2)

Na narodnostno mešanih območjih, določenih z zakonom, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v občinskem svetu najmanj po enega predstavnika. S statutom občine se določi neposredna zastopanost narodnih skupnosti tudi v drugih organih občine.

V okviru svojih pristojnosti občine s posebnimi akti urejajo vprašanja, ki zadevajo uresničevanje pravic ter financiranje narodnih skupnosti.

K predpisom iz prejšnjega odstavka daje soglasje Svet narodne skupnosti prek predstavnikov narodnih skupnosti v občinskih svetih. Kadar organi občine odločajo o

drugih vprašanjih, ki se nanašajo na uresničevanje posebnih pravic narodnih skupnosti, morajo predhodno pridobiti mnenje samoupravne narodne skupnosti.

V narodnostno mešanih občinah se ustanovi komisija za narodnostna vprašanja. V sestavi komisije imajo pripadniki narodne skupnosti polovico članov oziroma članic.

Na območjih, kjer živi avtohtono naseljena romska skupnost, imajo Romi v občinskem svetu najmanj po enega predstavnika.

Vlada z uredbo določi kriterije in merila, na podlagi katerih se opredeli avtohtonost naseljene romske skupnosti, ki je pogoj za določitev predstavnika Romov v občinskem svetu v skladu s prejšnjim odstavkom.

101.a člen (ZLS - UPB2)

Občine Beltinci, Cankova, Črenšovci, Črnomelj, Dobrovnik, Grosuplje, Kočevje, Krško, Kuzma, Lendava, Metlika, Murska Sobota, Novo mesto, Puconci, Rogašovci, Semič, Šentjernej, Tišina, Trebnje in Turnišče so dolžne zagotoviti pravico v občini naseljene romske skupnosti do enega predstavnika v občinskem svetu do rednih lokalnih volitev v letu 2002.

28. člen (ZLS-N)

Ne glede na določbo 101.a člena tega zakona morajo občine, na območju katerih bo v skladu z uredbo iz 15. člena tega zakona opredeljena avtohtonost naseljene romske skupnosti, v statutu uskladiti sestavo občinskega sveta in zagotoviti predstavnika Romov v občinskem svetu do prvih naslednjih rednih volitev v občinski svet o uveljavitvi uredbe.